

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona – Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 7/10 i 3/23), na prijedlog Ministarstva za boračka pitanja, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 125. sjednici, održanoj 17.04.2026. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I

Usvaja se Informacija o naknadi troškova liječenja i nabavke lijekova za potrebe branilaca i članova njihovih porodica za 2025. godinu, broj: 13/03-2-5-37-13-5887/26 od 03.04.2026. godine Ministarstva za boračka pitanja.

II

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-_____/26
Datum, 17.04.2026. godine
Zenica

PREMIJER

Nezir Pivić

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo za boračka pitanja,
1x a/a.

Bosna i Hercegovina

Federacija Bosna i Hercegovina

Zeničko-dobojski kanton

MINISTARSTVO ZA BORAČKA PITANJA

I N F O R M A C I J A

o naknadi troškova liječenja i nabavke lijekova za potrebe branilaca i članova njihovih porodica za 2025. godinu

Zenica, april 2026. godine

I. Uvod

Zdravstvena zaštita građana, u smislu važećih zakonskih propisa podrazumijeva skup mjera, aktivnosti i postupaka na unapređenju prava na život, očuvanje i poboljšanje zdravlja ljudi, koje poduzima Federacija Bosna i Hercegovina, kantoni, gradovi, općine, zdravstvene ustanove, kao i druga pravna lica i građani. Svi subjekti u tom smislu, dužni su osigurati i obezbjediti organizovanje i provođenje zdravstvene zaštite u skladu sa važećim zakonskim propisima.

Posebna je obaveza Kantona, gradova i općina osiguranje kvalitetne zdravstvene zaštite za branioce i članove njihovih porodica, onih koji su odbranili tekovine i cjelovitost države Bosne i Hercegovine, a od kojih su mnogi ostali sa trajnim oštećenjima organizma i teško narušenog zdravlja, a kao posljedica ratnog dešavanja, odnosno sa direktnim i indirektnim posljedicama na zdravstveno stanje uzročno-posljedično vezanim za učešće u odbrambeno-oslobodilačkom ratu.

Za kategoriju branilačke populacije, sa područja Zeničko-dobojskog kantona, ova oblast bila je uređena Zakonom o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 01/14), kojim je osigurana realizacija prava, odnosno uređeni su uvjeti, način i postupak ostvarivanja prava, kao i druga pitanja od značaja za branioce i članove njihovih porodica, koji imaju prebivalište na području Zeničko-dobojskog kantona, kao i povratnike u Republiku Srpsku, koji ostvaruju osnovna prava iz branilačko-invalidske zaštite u općinama Kantona ili koji su na evidenciji nadležnog organa za vojne evidencije u općinama Kantona, a koji je prestao da važi donošenjem novog Zakona o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 15/24, u daljem tekstu: Zakon), koji se primjenjuje od 01.01.2025. godine.

Skupština Zeničko-dobojskog kantona posebnim propisom utvrdila je ova prava i to donošenjem podzakonskog akta - Odluke o proširenom obimu prava iz oblasti zdravstvene zaštite za branioce i članove njihovih porodica („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 4/15 i 15/21), koja je prestala da važi zaključno sa 2024. godinom, a zamjenjena je novom Odlukom o proširenom obimu prava iz oblasti zdravstvene zaštite za branioce i članove njihovih porodica („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 26/24, u daljem tekstu: Odluka), koja se kao i Zakon primjenjuje od 01.01.2025. godine.

Predmet ove informacije se odnosi na Poglavlje III. Odluke - **Liječenje i nabavka lijekova**, kojim se utvrđuje način i postupak ostvarivanja prava na jednokratnu novčanu pomoć za liječenje i nabavku lijekova branilaca i članova njihovih porodica.

II. Normativna regulativa

Ustavom Federacije BiH propisano je da je donošenje propisa za ostvarivanje prava iz oblasti zdravstvene zaštite za branioce i članove njihovih porodica u nadležnosti Federacije i Kantona.

Prava iz oblasti zdravstvene zaštite branilaca i članova njihovih porodica regulisana su slijedećim federalnim i kantonalnim propisima:

- Članom 27. Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica ("Službene novine FBiH", broj: 33/04, 56/05, 44/05- odluka US, 70/07, 9/10, 95/13- odluka US, 90/17, 29/22, 60/24 i 06/26) utvrđeno je da branioци i članovi njihovih porodica ostvaruju pravo na zdravstvenu zaštitu, ukoliko istu ne mogu ostvariti po drugom osnovu, sve u skladu sa odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti FBiH i Zakona o zdravstvenom osiguranju FBiH;
- Poglavljem I. Zdravstvena zaštita, član 7. Ostvarivanje prava, Zakona o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 15/24);

- Poglavljem III. Liječenje i nabavka lijekova, od člana 20. do člana 31. Odluke o proširenom obimu prava iz oblasti zdravstvene zaštite za branioce i članove njihovih porodica („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj 26/24);
- Programom utroška sredstava Budžeta Zeničko-dobojskog kantona za 2025. godinu, planiranih na poziciji Ministarstva za boračka pitanja usvojenog Zaključkom Vlade broj: 02-11-2354/25 od 07.02.2025. godine (u daljem tekstu: Program utroška), na razdjelu 24, budžetska organizacija 01, potrošačka jedinica 0001, ekonomski kod 614200 - "Tekući transferi pojedincima" subanalitika - OAD 214 „Pomoć za liječenje i nabavku lijekova“, za navedenu svrhu planirana su sredstva u ukupnom iznosu od 2.000.000,00 KM.
- Odlukama o preraspodjeli rashoda u Budžetu broj: 07-03-01-11-71-1-2-1/25 od 28.08.2025. godine, broj: 07-03-01-11-71-1-2-2-1/25 od 27.11.2025. godine i broj: 02-11-23089/25 od 29.12.2025. godine, izvršena je preraspodjela sredstava na budžetskim stavkama Ministarstva za boračka pitanja i na osnovu navedenog planirana sredstva transfera „Pomoć za liječenje i nabavku lijekova“ uvećana su za 300.000,00 KM, tako da su na navedenoj poziciji "Pomoć za liječenje i nabavku lijekova" u 2025. godini bila raspoloživa sredstva u ukupnom iznosu od **2.300.000,00 KM (dvamilionaitristotinehiljadakonvertibilnihmaraka)**.

Sredstva za navedenu namjenu planirana su u Budžetu Kantona u skladu sa osiguranim sredstvima i dinamikom priliva sredstava, te praćenjem okvirne raspodjele sredstava prema općinama i gradovima Kantona.

Utrošak sredstava po ovom transferu vrši se u skladu sa procentualnim učešćem pripadnika branilačke populacije na teritoriji općina/gradova u odnosu na ukupan broj pripadnika branilačke populacije na teritoriji Kantona. Raspodjela sredstava određena je i brojem zahtjeva pripadnika branilačke populacije općina/gradova, ekonomskom razvijenošću, te ostalim društveno-socijalnim elementima, pri tome vodeći računa o socijalno-ekonomskom statusu podnosioca zahtjeva, težini i prirodi bolesti, visini potrebnih sredstava, kao i hitnosti slučaja.

III. Realizacija prava u 2025. godini - naknada troškova liječenja i nabavke lijekova za potrebe branilaca i članova njihovih porodica

Poglavljem III Odluke o proširenom obimu prava iz oblasti zdravstvene zaštite za branioce i članove njihovih porodica, kao podzakonskim aktom, propisano je pravo na liječenje i nabavku lijekova, te su utvrđeni uvjeti, način i postupak ostvarivanja istog.

Sadržina prava i uvjeti za ostvarivanje prava –liječenje i nabavka lijekova

Branioци i članovi njihovih porodica u skladu sa uvjetima, načinom i po postupku utvrđenom Odlukom ostvaruju pravo na jednokratnu novčanu pomoć u svrhu:

- a) naknade troškova specijalističkih pregleda, nabavke lijekova i sanitetskog materijala za potrebe ratnih vojnih invalida u cilju liječenja rana i povreda posljedično vezanih za učešće u ratu;
- b) liječenja i nabavke lijekova za potrebe branilaca i članova njihovih porodica - Korisnici prava iz člana 2. i članova njihovih porodica, te korisnici iz člana 3. Odluke (Posebni korisnici), samo za slučaj svoje bolesti.

Članom 23. Odluke definisani su posebni uvjeti za ostvarivanje prava i to:

- a) da postoje evidentni troškovi liječenja i kupovine ordiniranih lijekova koji nisu na esencijalnoj listi,
- b) da u toku tekuće godine nisu primili ovaj oblik pomoći za liječenje istog oboljenja, osim u slučajevima oboljenja iz člana 29. stav (2) Odluke, koja obuhvataju teška oboljenja, kao što su

akutna tuberkuloza, maligna oboljenja, endemska nefropatija, hirurške intervencije na srcu i mozgu, degenerativna oboljenja centralnog nervnog sistema, srčani i moždani infarkt, paralize i slično, a koji se odnosi na prioritete za odobravanje sredstava.

Korisnici prava i podnošenje zahtjeva

Korisnici prava utvrđeni su članovima 2. i 3. Odluke, a to su:

- dobitnici ratnih priznanja ili odlikovanja;
- ratni vojni invalidi;
- demobilizirani branioци koji su u periodu od 06.04.1992. do 23.12.1995. godine u sastavu Oružanih snaga proveli najmanje 24 mjeseca, odnosno 12 mjeseci, ukoliko su u Oružane snage, pristupili kao maloljetna lica ili šest mjeseci po punoljetstvu;
- članovi porodice šehida, poginulih, umrlih i nestalih branilaca - korisnici porodične invalidnine;
- članovi porodice umrlih dobitnika ratnog priznanja ili odlikovanja - korisnici mjesečnog novčanog dodatka;
- članovi porodice umrlih ratnih vojnih invalida - korisnici porodične invalidnine;
- članovi porodice umrlog demobilisanog branica koji je u periodu od 06.04.1992. do 23.12.1995. godine u sastavu Oružanih snaga proveli najmanje 24 mjeseca, odnosno 12 mjeseci, ukoliko su u Oružane snage pristupili kao maloljetna lica ili šest mjeseci po punoljetstvu - odnosno supružnici koji nisu zasnovali bračnu ili vanbračnu zajednicu i djeca dok su na redovnom školovanju;

Posebni korisnici prava utvrđeni su članom 4. Odluke i to:

- djeca šehida, poginulih, umrlih i nestalih branilaca, kojim je prestalo pravo na porodičnu invalidninu i djeca dobitnika ratnog priznanja ili odlikovanja, kojima je prestalo pravo na mjesečni novčani dodatak;
- djeca umrlih ratnih vojnih invalida do navršene 35. godine života;
- djeca umrlih demobiliziranih branilaca, koji su u redovima Oružanih snaga, u periodu od 06.04.1992. do 23.12.1995. godine proveli najmanje 24 mjeseca, odnosno 12 mjeseci, ukoliko su u Oružane snage pristupili kao maloljetna lica ili šest mjeseci po punoljetstvu, do navršene 35. godine života;
- djeca dobitnika ratnog priznanja ili odlikovanja, do navršenih 30 godina;
- djeca ratnih vojnih invalida do navršenih 30 godina;
- djeca demobiliziranih branilaca, koji su u redovima Oružanih snaga, u periodu od 06.04.1992. do 23.12.1995. godine proveli najmanje 24 mjeseca, odnosno 12 mjeseci, ukoliko su u Oružane snage pristupili kao maloljetna lica ili šest mjeseci po punoljetstvu, do navršene 30. godine života;
- roditelji umrlih dobitnika ratnih priznanja ili odlikovanja, umrlih ratnih vojnih invalida i umrlih demobiliziranih branilaca koji su u redovima Oružanih snaga, u periodu od 06.04.1992. do 23.12.1995. godine, proveli najmanje 24 mjeseca odnosno 12 mjeseci, ukoliko su u Oružane snage pristupili kao maloljetna lica ili šest mjeseci po punoljetstvu, ukoliko su sa istim živjeli u zajedničkom domaćinstvu;
- roditelji koji žive u istom domaćinstvu sa dobitnikom ratnog priznanja ili odlikovanja, ratnim vojnim invalidom i demobiliziranim braniocem, koji je u redovima Oružanih snaga, u periodu od 06.04.1992. do 23.12.1995. godine, proveli najmanje 24 mjeseca odnosno 12 mjeseci, ukoliko su u Oružane snage pristupili kao maloljetna lica ili šest mjeseci po punoljetstvu;

Pojmovi i definicije iz Odluke upotrebljeni su u skladu sa odredbama važećih federalnih i kantonalnih propisa.

Podnošenje zahtjeva

Zahtjev za ostvarivanje prava za pomoć u liječenju i nabavci lijekova podnosi se na obrascu propisanom od strane Ministarstva općinskoj/gradskoj službi nadležnoj za poslove branilačko - invalidske zaštite grada/općine u kojoj podnosilac zahtjeva ima prebivalište, odnosno za povratnike u Republiku Srpsku u općini/gradu u kojoj ostvaruje osnovna prava iz branilačko - invalidske zaštite ili koji su na evidenciji nadležnog organa za vojne evidencije, zajedno sa nalazima nadležnih zdravstvenih ustanova, odnosno ljekara specijalista i drugim dokazima iz kojih je vidljiva opravdanost zahtjeva, uz koje se obavezno prilaže i dokaz o statusu branioca i člana njegove porodice, uvjerenje o kretanju kao dokaz o prebivalištu, kućna lista, te dokaz o prihodima članova domaćinstva, kako je propisano članom 24. Odluke.

U postupku ostvarivanja prava po ovoj Odluci branioci i članovi njihovih porodica svoj status dokazuju rješenjem nadležnog organa, odnosno uvjerenjem nadležnog organa na kojemu je naveden period učešća u Oružanim snagama za demobilizirane braniocice, te na osnovu smrtnog lista i uvjerenja o učešću u Oružanim snagama umrlog demobiliziranog branioca, izdatog u skladu sa Zakonom o upravnom postupku („Službene novine FBiH“, broj 2/98, 48/99 i 61/22).

Postupak po zahtjevu

U postupku po zahtjevu za ostvarivanje prava na novčanu pomoć po ovoj Odluci, gradska/općinska služba u kojoj je isti podnesen, dužna je u roku od sedam dana od dana podnošenja utvrditi kompletnost podnesene dokumentacije i zahtjevati otklanjanje uočenih nedostataka i eventualnu dopunu dokumentacije. U slučaju potrebe, izvršiti će i neposredan uvid u stvarima iz zahtjeva, potom sačiniti izvještaj o socijalno-ekonomskoj situaciji podnosioca zahtjeva, te obrazložen prijedlog o visini novčane pomoći ili odbijanju zahtjeva sa kompletnom dokumentacijom dostaviti Ministarstvu na dalje rješavanje.

Članom 27. stav (1) Odluke utvrđeno je da u postupku po zahtjevu općinska/gradska služba donosi rješenje o priznavanju prava na pomoći za troškove liječenja i kupovinu lijekova u iznosu do 200,00KM, koja se po pravosnažnosti dostavlja Ministarstvu na dalju realizaciju, u skladu sa članom 27. stav (3). Ukoliko korisnik uloži žalbu na doneseno Rješenje, o istoj rješava Ministarstvo, kao drugostepeni organ, u skladu sa članom 27. stav (2) Odluke.

Prijedlog za pomoć u liječenju

Članom 28. (Prijedlog za pomoć u liječenju) i članom 29. (Odobranje sredstava za liječenje) utvrđen je postupak po podnesenim zahtjevima, odnosno prijedlozima za odobranje sredstava novčane pomoći za liječenje i nabavku lijekova u iznosima većim od 200,00 KM. Podnesene zahtjeve po ovoj Odluci razmatra tročlana komisija Ministarstva, koju imenuje ministar Ministarstva posebnim rješenjem - član 28. stav (2).

Zadatak Komisije Ministarstva obrazložen je i definisan članom 28. stav (3) i isti podrazumijeva razmatranje dostavljenih prijedloga općinskih/gradskih službe uvidom u priloženu dokumentaciju, kojim se konstatuje ispravnost postupka, s obavezom dostavljanja ministru Ministarstva obrazloženog stava o opravdanosti zahtjeva, sa prijedlogom o dodjeli novčane pomoći ili odbijanju zahtjeva. U svom radu po podnesenim zahtjevima, Komisija ima pravo vršiti provjeru podnesene dokumentacije, tražiti dopunu iste, te u posebnim slučajevima tražiti i stručno mišljenje Ministarstva zdravstva, Zavoda zdravstvenog osiguranja, kao i drugih nadležnih ustanova u vezi sa odgovarajućim liječenjem, te nabavkom i kupovinom lijekova.

Prilikom obrade zahtjeva Komisija Ministarstva vodi računa o neukosti stranaka, naročito u slučajevima dostavljanja nekompletne dokumentacije, kako medicinske, tako i drugih dokaza koji su od uticaja za rješavanje po zahtjevu. U takvim slučajevima tražene su dopune dokumentacije radi otklanjanja uočenih nedostataka, propisanih Odlukom i neophodnih za pozitivno rješavanje po zahtjevu, u većini slučajeva iz razloga predaje običnih kopija traženih dokumenata od strane

podnosioca, sve u cilju da se omogući ostvarivanje prava na ovaj vid pomoći braniocima i članovima njihovih porodica, u što većem obimu.

Potom se sačinjava prijedlog Komisije Ministarstva o dodjeli sredstava po podnesenim zahtjevima u pojedinačnim iznosima koji ne prelaze iznos od 4.000,00 KM, o kojima odlučuje ministar Ministarstva, koji istovremeno utvrđuje i dinamiku isplate sredstava, u skladu sa članom 29. stav (3) Odluke.

Kada se radi o pojedinačnim iznosima koji prelaze 4.000,00KM, na obrazložen prijedlog ministra Ministarstva, zaključak o dodjeli sredstava donosi Vlada Kantona- u skladu sa članom 29. stav (4) Odluke.

Odbijanje zahtjeva za pomoć u liječenju i nabavci lijekova, u skladu sa Odlukom, član 25. opravdano je:

- a) ukoliko se vrši kupovina lijekova po ekonomskoj cijeni, a takvi lijekovi se nalaze na esencijalnoj listi;
- b) ukoliko su zdravstvene usluge plaćene, a isto je moglo biti obavljeno na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, izuzev slučajeva za koje Komisija imenovana u skladu sa Odlukom ocijeni opravdanost zahtjeva;
- c) za obavljanje stomatoloških usluga, izuzev ako su iste posljedica ranjavanja;
- d) u slučaju povrede na radu;
- e) u slučaju neusaglašene medicinske dokumentacije i računa za lijekove;

Pregled utroška sredstava u 2025. godini

Sredstva planirana u Budžetu Kantona za 2025. godinu na transferu Ministarstva OAD 214, „Pomoć za liječenje i nabavku lijekova“ sa uvećanjima po Odlukama o preraspodjeli rashoda Ministarstva finansija Zeničko-dobojskog kantona u 12. mjesecu 2025. godine, u ukupnom iznosu iznosu od **2.300.000,00 KM utrošena u procentu od 100,00 % za 5.011 korisnika.**

Svi obrađeni zahtjevi su riješeni u propisanim rokovima, te su isti po dostavljanju dokaza o namjenskom utrošku sredstava od strane nadležnih prvostepenih organa općina/gradova uredno arhivirani.

Prilikom odobravanja sredstava za liječenje i u 2025. godini, kao i prethodnih godina, Ministarstvo je vodilo računa o socijalno-ekonomskom statusu podnosioca zahtjeva, težini i prirodi bolesti, visini potrebnih sredstava, hitnosti slučaja, kao i broju podnesenih zahtjeva sa područja određene općine/grada, pri tome vodeći računa o naprijed navedenoj odredbi člana 29. stav (2) Odluke (Odobrovanje sredstava za liječenje) kojom su utvrđeni prioriteti za odobravanje sredstava za slučajeve teških oboljenja.

Dobra i korektna saradnja sa Ministarstvom finansija Kantona i u ovoj budžetskoj godini umnogome je doprinjela zadovoljstvu krajnjih korisnika, jer su se uz veliko razumijevanje za ovu kategoriju blagovremeno vršile isplate odobrenih sredstava (na račune općina/gradova, koji su odobrena sredstva isplaćivali na transakcijske račune krajnjih korisnika), imajući u vidu potrebu hitnost isplate odobrenih sredstava za liječenje, kao i nabavku propisanih terapija, te učestale molbe i pozive korisnika za sredstava koja su im nužna za nastavak liječenja.

IV Tabelarni prikaz podnesenih zahtjeva u 2025. godini

Sistemsom analizom podnesenih zahtjeva kao i utroška sredstava u 2025. godini, sa transfera Ministarstva za navedenu namjenu, subanalitika - OAD 214 " Pomoć za liječenje i nabavku lijekova" utvrđeno je:

- U budžetskoj **2025. godini** podneseno je ukupno **6.075**, dok je prethodne 2024. godine podneseno 5.159 zahtjeva. Iz 2024. godine preneseno je **288** predmeta, što uz broj podnesenih zahtjeva ukupno iznosi **6.363** predmeta koje je bilo potrebno obraditi.
- Od ukupnog broja obrađenih predmeta, odobrena su novčana sredstva za **5011** korisnika, **178** zahtjeva je odbijeno, a obustavljeno je **4** zahtjeva radi smrti korisnika.
- Tokom godine podneseno je ukupno **69** žalbi, koje su blagovremeno riješene, i to uvažene u **41** slučaja, **2** vraćeno na ponovni postupak, a **26** žalbi je odbijeno.
- Usljed utroška novčanih sredstava, sa danom 27.11.2025. godine obustavljena je isplata, kao i zaprimanje novih zahtjeva, te je u narednu 2026. godinu preneseno ukupno **1.170** predmeta.
- Prema strukturalnoj analizi korisnika prava, odnosno lica iz člana 2. i 3. Odluke, koja su ostvarila pravo na ovaj vid pomoći u 2025. godini, od 5011 odobrenih zahtjeva, su slijedeće kategorije:
 - Demobilizirani branioци i članovi njihovih porodica, te članovi porodica umrlih DB- **4192 korisnika**;
 - Dobitnici ratnih priznanja ili odlikovanja i članovi uže porodice poginulih, umrlih ili nestalih dobitnika ratnih priznanja ili odlikovanja – **17 korisnika**;
 - Ratni vojni invalidi i članovi porodice umrlih ratnih vojnih invalida- **533 korisnika**;
 - Članovi porodice šehida, poginulih, umrlih i nestalih branilaca- **269 korisnika**.

Struktura realizacije prava po podnesenim zahtjevima u 2025. godini data je u tabelama i dijagramu u nastavku:

Tabela 1. - Struktura podnesenih, odbijenih i odobrenih zahtjeva po gradu/općinama Kantona

Općina	Ukupno zahtjeva	Odbijeni	Žalbe	Odobreno
Breza	365	2	3	243
Doboj Jug	96	1	1	87
Kakanj	354	1	4	294
Maglaj	849	17	17	741
Olovo	550	22	4	505
Tešanj	437	6	4	330
Usora	61	2	1	54
Vareš	234	3	1	215
Visoko	864	3	4	740
Zavidovići	1.163	22	17	754
Zenica	902	79	9	661
Žepče	488	20	4	387
Ukupno:	6.363	178	69	5.011

Napomena: Podaci iz tabele 1. su po kolonama sa pojedinačnim zbirom za svaku kolonu (sve uvažene žalbe i predmeti po dostavljenim dopunama uračunati su u koloni-odobreno, a odbijene u koloni-odbijeni);

Tabela 2. - Struktura korisnika odobrenih sredstava po gradu/općinama Kantona

Općina	kategorija				Ukupno:
	DB	PPB	RVI	DRP/O i čl. PDNRP/O	
Breza	207	12	24	0	243
Doboj Jug	62	9	16	0	87
Kakanj	236	19	39	0	294
Maglaj	646	53	42	0	741
Olovo	468	13	22	2	505
Tešanj	297	17	16	0	330
Usora	44	1	7	2	54
Vareš	182	7	25	1	215
Visoko	601	60	77	2	740
Zavidovići	648	40	64	2	754
Zenica	513	21	121	6	661
Žepče	288	17	80	2	387
Ukupno:	4.192	269	533	17	5.011

Napomena: U podacima iz tabele 2. po kategorijama: u kategoriju DB i RVI uračunati su i članovi porodica umrlih ratnih vojnih invalida i umrlih demobiliziranih branilaca, koji su kao posebni korisnici utvrđeni odredbom člana 4. predmetne Odluke;

Dijagram 1. –Struktura korisnika sredstava po kategorijama branilačke populacije

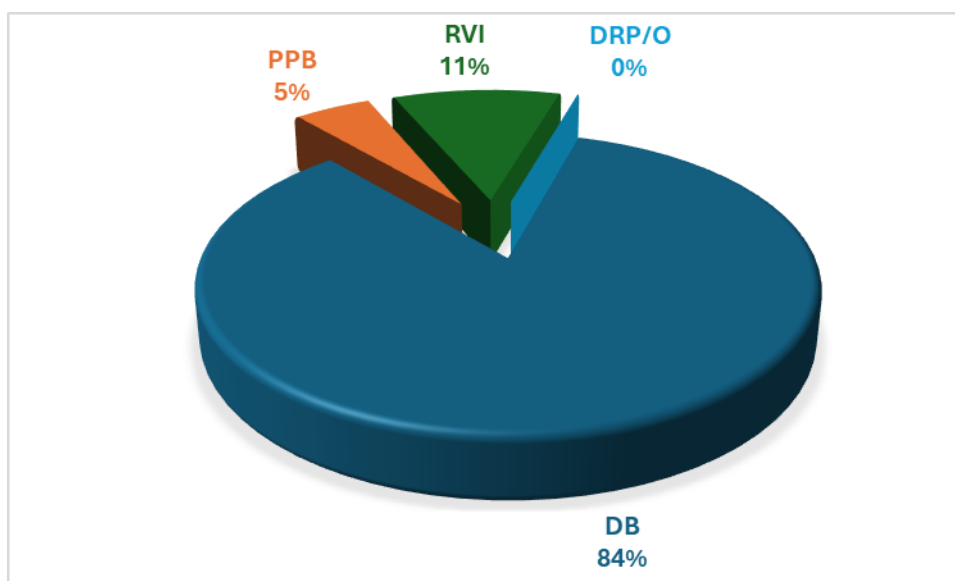

Tabela 3. - Struktura odobrenih sredstava po gradu/općini Kantona i kategorijama

Grad-općina / populacija	DB	PPB	RVI	DRP/O	Ukupno:	
Breza	korisnika	207	12	24	0	243
	sredstava	100.250,00	4.550,00	11.150,00	0,00	115.950,00
Doboj Jug	korisnika	62	9	16	0	87
	sredstava	48.600,00	4.400,00	8.800,00	0,00	61.800,00
Kakanj	korisnika	236	19	39	0	294
	sredstava	117.050,00	8.000,00	16.450,00	0,00	141.500,00
Maglaj	korisnika	646	53	42	0	741
	sredstava	263.165,00	15.550,00	17.450,00	0,00	296.165,00
Olovo	korisnika	468	13	22	2	505
	sredstava	239.650,00	5.400,00	12.900,00	900,00	258.850,00
Tešanj	korisnika	297	17	16	0	330
	sredstava	150.200,00	6.200,00	8.500,00	0,00	164.900,00
Usora	korisnika	44	1	7	2	54
	sredstava	24.150,00	400,00	3.000,00	1.000,00	28.550,00
Vareš	korisnika	182	7	25	1	215
	sredstava	100.200,00	3.700,00	12.200,00	600,00	116.700,00
Visoko	korisnika	601	60	77	2	740
	sredstava	230.200,00	23.300,00	29.200,00	400,00	283.100,00
Zavidovići	korisnika	648	40	64	2	754
	sredstava	222.150,00	14.300,00	34.000,00	1.350,00	271.800,00
Zenica	korisnika	513	21	121	6	661
	sredstava	250.000,00	12.250,00	54.400,00	5.350,00	322.000,00
Žepče	korisnika	288	17	80	2	387
	sredstava	179.300,00	14.250,00	38.050,00	7.000,00	238.600,00
ZDK	korisnika	4.192	269	533	17	5.011
	sredstava	1.924.915,00	112.300,00	246.100,00	16.600,00	2.299.915,00

Rezime realizacije ovog vida dopunskog prava na pomoć u liječenju i nabavci lijekova u 2025. godini za branioce i članove njihovih porodica sa područja Zeničko-dobojskog kantona, kao i povratnike u Republiku Srpsku koji ostvaruju osnovna prava u općinama/gradovima Kantona, može se konstatovati:

- sredstva planirana u Budžetu Kantona za 2025. godinu na transferu Ministarstva za boračka pitanja „Pomoć za liječenje i nabavku lijekova“ utrošena su u ukupnom iznosu od 2.300.000,00 KM tj. sa procentom izvršenja u odnosu na sredstva planirana Programom utroška sredstava iz Budžeta Zeničko-dobojskog kantona za 2025. godinu u 100,00 % iznosu;
- iznos odobrenih sredstava po općinama/gradovima Kantona nastojao je pratiti okvirnu raspodjelu sredstava utvrđenu Programom utroška sredstava iz Budžeta Zeničko-dobojskog kantona za 2025. godinu Ministarstva za boračka pitanja, ali je ključni kriterij za odobravanje iznosa uslovljen i limitiran kako brojem, tako i kvalitetom prijedloga od strane provostepenih organa, te kriterijem hitnosti slučaja, težine, prirode, vrste bolesti i iznosa potrebnih sredstava neophodnih za nastavak liječenja i nabavku lijekova;

- u strukturi podnesenih zahtjeva uz iskazanu potrebu za pomoć u nabavci propisane terapije (lijekova) koji se ne nalaze na esencijalnim listama lijekova, evidentno je i povećanje troškova liječenja i liječničkih pretraga koje se ne mogu obaviti na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja ili su u pitanju „duge liste čekanja“, te su podnosioci zahtjeva iste u obavezi obezbijediti iz vlastitih sredstava;
- prilikom odobravanja sredstva posebno se vodilo računa o slučajevima teških oboljenja, kako dosadašnjih, u smislu praćenja toka liječenja, tako i novotkrivenih, sa posebnim akcentom na maligna i druga teška oboljenja;
- dinamika odobravanja sredstva uredno je pratila dinamiku uknjižbe u Sektoru finansija ovog Ministarstva, kao i dinamiku uplate sredstava od strane Ministarstva finansija Kantona, što je naprijed i istaknuto, te se može konstatovati da su u koordinaciji svi postupci, od zahtjeva do uplate sredstava, realizovani blagovremeno i u za to propisanim rokovima;
- evidentan je porast broja podnesenih, a potom i prenesenih zahtjeva iz 2025. godine u odnosu na prethodnu 2024. godinu, što je i očekivano radi proširenja korisnika novom Odlukom, ali je i evidentno da je potrebno razmotriti povećanja budžeta za pomenutu namjenu u narednom periodu;

IV- Zaključna razmatranja

Uz naprijed izneseni rezime realizacije ostvarenih prava, kao zaključno razmatranje, može se konstatovati da je i u protekloj budžetskoj godini, koja je predmet Informacije, bio izražen veliki interes za ovim vidom pomoći/realizacije prava pripadnika branilačke populacije. Pokazatelj je to i da je u strukturi korisnika već velikim dijelom i starija populacija narušenog zdravstvenog stanja. Uz činjenicu teške socijalno-ekonomske situacije podnosilaca zahtjeva i članova njihovih porodica (sa pripadajućim pravima po Odluci), koji nisu u mogućnosti vlastitim sredstavima obezbijediti sebi i članovima svoje porodice minimum egzistencijalnih potreba, obezbjeđenje neophodnih dodatnih sredstava za troškova liječenja i nabavke lijekova samo dodatno narušava i onako izuzetno loš standard života ove populacije.

Situacija se dodatno usložnjava, ukoliko su u potrebi obezbijediti znatna sredstva za liječenje izvan kantona, zatim kada liječenje nije moguće obaviti u BiH ili je u pitanju nabavka propisanih terapija neophodnih za nastavak liječenja. Ukoliko se sredstva i odobre dijelom na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja/sufinansiranja troškova liječenja, znatan dio sredstava prinuđen je obezbijediti sam korisnik/osiguranik/podnosilac zahtjeva, s naglaskom da se i odobrena sredstava, odobravaju i isplaćuju tek po okončanju liječenja. U takvim slučajevima nisu rijetki slučajevi obezbjeđenja sredstava za nastavak liječenja „kroz humanitarne akcije“ ili dugo čekanje s neizvjesnošću do situacija i odustajanja, što je nedopustivo i stvara poražavajuću dehumanizirajuću sliku odnosa društva prema ovoj populaciji.

Činjenica je da se iz godine, uz godinu povećava i broj teških oboljenja (maligna oboljenja, oboljenja centralnog nervnog sistema, hirurške intervencije na srcu i mozgu, infarkt-srčani i moždani, oboljenja mišićnog sistema i druga teška oboljenja), koja pored propisanih i skupih terapija iziskuju i poseban režim ishrane, što nije predmet Odluke, a o čemu se nastoji voditi računa prilikom odobravanja sredstava.

Pored, naprijed navedenih teških oboljenja primjetno je i povećanje broj zahtjeva pripadnika branilačke populacije sa utvrđenom dijagnozom raznih oblika psihoza, psihotičnih stanja, PTSP-ija sa uzročno-posljedičnom vezom učešća u ratu, kao i oboljenja ratnih vojnih invalida u cilju liječenja rana i povreda, na što je potrebno obratiti posebnu pažnju prilikom pružanja usluga u okviru redovne zdravstvene zaštite, uz odgovarajući tretman i terapiju, s prijedlogom za eventualno oslobađanje od participacija, proširenja liste esencijalnih lijekova, te povećanja perioda korištenja

lijekova sa esencijalnih listi, nakon čega korisnik plaća punu cijenu, kako za ova tako i za druga dijagnosticirana teška oboljenja.

Da situacija u segmentu zdravstvene zaštite iziskuje promjene, te da se u tom okviru treba posebna pažnja obratiti na prava branilaca i članova njihovih porodica, nesporno je imajući u vidu da je i pravo na liječenje i nabavku lijekova jedno od elementarnih ljudski prava uvršteno u evropske i svjetske konvencije. Kao pokazatelje iznosimo: znatno povećanje broja zahtjeva za liječenje izvan Zeničko-dobojskog kantona i Bosne i Hercegovine, a prema preporukama i nalazima ljekara specijalista, odnosno konzilija ljekara nekog od kliničkih centara što iziskuje dodatne troškove. Poseban problem je i liječenje onkoloških pacijenata, koji se takođe obraćaju za nabavku tzv. „pametnih terapija“, kao i „imuno terapija“, čija nabavka je najčešće na teret korisnika.

Sve učestaliji su i zahtjevi za pomoć u troškovi raznih vrsta pretraga u privatnim zdravstvenim ustanova, koje nisu u mogućnosti obaviti putem redovne zdravstvene zaštite iz različitih opravdanih razloga.

Kao organ nadležan za brigu o ovoj populaciji u obavezi smo ukazati na evidentne manjkavosti i nedostatke u sistemu zdravstvene zaštite i za branioce i članova njihovih porodica, te inicirati rješavanje, insistirati i tražiti poboljšanje uslova u oblasti pružanja zdravstvenih usluga, što je i obaveza društva i zajednice u cjelini.

Imajući u vidu navedeno, bez dileme se može zaključiti su sredstva namjenjena za realizaciju ovog vida dopunskog prava opravdala svoju svrhu, te treba da budu prioritet i ubuduće, s tendencijom povećanja, kako bi i na ovaj način doprinijeli unapređenju, očuvanju i poboljšanju evidentno narušenog zdravlja branilaca i članova njihovih porodica, a time i unaprijedili opću sliku cijele društvene zajednice.

Broj: 13/03-2-5-37-13-5887/26

Datum: 03.04.2026. godine

MINISTAR

Adnan Sirovica